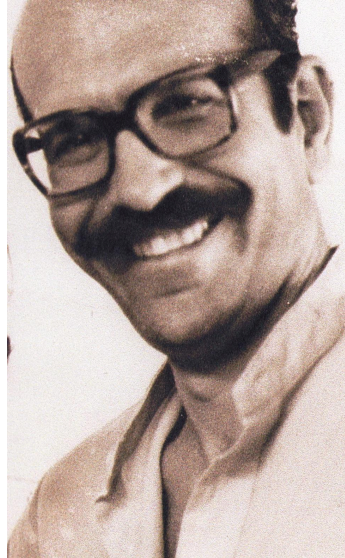

Jaume Jorba i Bisbal (1939-1998)

En Jaume Jorba i Bisbal va néixer a Igualada a l'any 1939 i morí a Barcelona el 1998. S'havia llicenciat en Ciències Físiques a l'any 1963 a la UB. Amb els cursos de doctorat ja fets, anà a Paris amb una beca del Govern francès per seguir un curs de Física atòmica i nuclear a la Facultat de Ciències de la Universitat de Paris. De retorn a Barcelona, es llicencià també en Matemàtiques i a l'any 1966 obtingué una plaça de catedràtic de matemàtiques d'institut, tasca que va exercir, primer, a l'Institut femení de Palma de Mallorca i, a partir de 1968, a l'Institut de Badalona. Aquest mateix any accedí a una plaça de professor adjunt de Física nuclear a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona. A partir d'aquest moment compaginà sempre més les classes de Física nuclear amb les classes de matemàtiques a secundària (després del de Badalona, vindrien l'Institut Joanot Martorell, l'Institut Montserrat i l'Institut Milà i Fontanals). L'any 1989 va llegir la seva tesi doctoral a la Facultat de Ciències de la UAB i el 1992 va obtenir una plaça de professor titular de universitat en l'especialitat d'Enginyeria nuclear a la UPC.

En el camp de l'ensenyament universitari, cal reconèixer la seva influència en els l'assignatura de Física Nuclear, publicant *Física nuclear. Problemes i materials didàctics*, escrit conjuntament Agustí Poch i Francisco Calviño (guardonada en el quart concurs d'"Ajuts a l'elaboració de material docent" de la UPC).

En Jaume Jorba formà part del Grup Zero de Barcelona des de la seva constitució l'any 1975. Amb l'Ester Casellas i Bundó, la seva esposa, van dur a terme innumerables iniciatives didàctiques. Moltes persones, als anys 1981-83 col·laboraren amb ell, des de la Subdirecció de Formació del Professorat del Departament d'Ensenyament de la Generalitat, en el disseny dels plans de formació de professorat de Catalunya, col·laborant persones vinculades a l'ICE de la UAB.

Jaume Jorba era conscient que la innovació de la tasca docent s'havia de recolzar en el disseny de bons itineraris curriculars de llarg abast en el temps, acompanyats de materials per a treballar a l'aula. Creia que la pràctica clau és l'avaluació. "Canviar els punts de vista sobre l'avaluació -deia- implica canviar radicalment moltes de les percepcions que es tenen sobre el com ensenyar per a aconseguir que els estudiants aprenguin. Pensar en l'avaluació com a eix central del dispositiu pedagògic d'un currículum és un punt de vista gens habitual, però té la virtut que afecta a un dels elements curriculars que més afavoreixen canvis en la pràctica educativa del professorat i en l'èxit dels aprenentatges".

Durant els seus darrers anys de vida va fer una redefinició de la noció d'avaluació, una avaluació formadora, mitjançant la qual la regulació dels aprenentatges la duguessin a terme els propis nois i noies. Així l'avaluació podria arribar a ser un dispositiu pedagògic que permetés la regulació i autoregulació dels aprenentatges i al mateix temps permetés a cada un dels alumnes construir una manera pròpia d'aprendre. Va coordinar un seminari a l'ICE de la UAB, sobre la interacció social i el paper del llenguatge en l'aprenentatge de les diferents matèries escolars. Aquest treball va culminar amb el llibre *Parlar i escriure per aprendre*.

Publicacions

Hi falten totes les publicacions que es van fer sota el nom col·lectiu de Grup Zero.

Artícles de revistes

RAFAEL RODRIGUEZ, JAUME JORBA BISBAL, *Los criterios de evaluación, un elemento esencial en el proceso de autoregulación del aprendizaje*, Aula, núm. 67, 1997

ISABEL GÓMEZ, JAUME JORBA BISBAL, ÀNGELS PRAT PLA, *L'ús de la llengua en situació d'aprenentatge des de les àrees curriculars*, Articles: Revista de didàctica de la llengua i de la literatura, núm. 13, 1997

JAUME JORBA BISBAL, NEUS SANMARTÍ, *L'autoavaluació com a element bàsic per a prendre consciència del propi procés d'aprenentatge*, Perspectiva escolar, núm. 206, 1996

NEUS SANMARTÍ, JAUME JORBA BISBAL, *Una experiencia de formación permanente del profesorado: Algunos dilemas que surgen en el diseño, realización y desarrollo de los planes de formación*, Aula de innovació educativa, núm. 34, 1995

NEUS SANMARTÍ, JAUME JORBA BISBAL, *La luz y las sombras*, Cuadernos de pedagogía, núm. 221, 1994

JAUME JORBA BISBAL, NEUS SANMARTÍ, *La función pedagógica de la evaluación*, Aula de innovació educativa, núm. 20, 1993

JAUME JORBA BISBAL, *L'avaluació: una peça clau del dispositiu pedagògic*, Guix: Elements d'acció educativa, núm. 182, 1992

Col·laboracions en obres

col·lectives

JAUME JORBA I BISBAL, ESTER CASELLAS I BUNDÓ, ÀNGELS PRAT I PLA, DOLORS QUINQUER I VILAMITJANA, *Avaluar per millorar la comunicació i facilitar l'aprenentatge*, ICE Universitat Autònoma de Barcelona, 2000

JAUME JORBA I BISBAL, ISABEL GÓMEZ I ALEMANY I ÀNGELS PRAT I PLA (eds.), *Parlar i escriure per aprendre. Ús de la llengua en situació d'ensenyament-aprenentatge des de les àrees curriculars*, ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1998

JAUME JORBA BISBAL, VICTORIA IBÁÑEZ, NEUS SANMARTÍ, *Aprender a regular y a autoregularse*, en *El aprendizaje estratégico: enseñar a aprender desde el currículo*, Juan Ignacio Pozo, Carles Monereo i Font (coord.) 1999

Llibres

JAUME JORBA I BISBAL, ESTER CASELLAS I BUNDÓ (eds), *La regulació i l'autoregulació dels aprenentatges: Estratègies i tècniques per a la gestió social a l'aula*, ICE Universitat Autònoma Barcelona, 1996

JAUME JORBA I BISBAL, ESTER CASELLAS I BUNDÓ (eds), *La regulación y la autorregulación de los aprendizajes: estrategias y técnicas para la gestión social del aula*, Editorial Síntesis – ICE UAB, 1997

JAUME JORBA BISBAL, NEUS SANMARTÍ, *Enseñar, aprender y evaluar: un proceso de regulación continua. Propuestas didácticas para las áreas de ciencias de la naturaleza y matemáticas*, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 1996

JAUME JORBA I BISBAL, *Optimització de l'electrometria de corrents ultrafebles en el control de la radioactivitat ambiental mitjançant cambres d'ionització*, Universitat Autònoma de Barcelona, 1990

JAUME JORBA BISBAL, AGUSTÍ POCH PARÉS I FRANCISCO CALVIÑO TAVARES, *Física nuclear. Problemes i materials didàctics*, Edicions UPC, 1996

JAUME JORBA I BISBAL, XAVIER ORTEGA ARMBURU, *Las radiaciones ionizantes*, Edicions UPC, 1996

Resum de la ressenya feta per Carles Lladó i

Casablanças